

Erste Agrár Szemle

I. évfolyam 4. szám, 2018. április

Szerkesztői üzenet

„Reánk következett, amit vártunk”

Dobó István egri várkapitány szavai most a sertéspestis megjelenésére vonatkoznak. Féltünk tőle, de tudtuk, hogy be fog következni. Most életbe lép a protokoll, és néhány nehéz hónap elé nézünk. A sertésszektor emiatt kiemelt teret kap e lapszámban, hiszen a világpiacon több turbulenciát okozó folyamat is zajlik. A szektor szereplőinek megújulási képessége most nehéz vizsga előtt áll.

Hová lett a tavasz?

Eközben a belvizek még sokfelé gátolják a tavaszi munkákat, máshol pedig már porzik a talaj, esőért imádkoznak a gazdák. Az ilyenkor szokásos tavaszi ERSTE ügyféltalálkozókon nem csak ez, hanem a mezőgazdasági géppiac rendkívüli élénkülése is rendre előkerült ügyfeleinkkel való (egyébként finom borok mellett és csodálatos helyszíneken történt) beszélgetések során. Mivel a télből a nyárba vezető út igen lerövidült, a tavaszi munkák pedig legalább két hetet csúsztak, a gépi kapacitások újra nagy jelentőséggel bírnak.

Elemző-előrejelző kiadványunk e hónapban is az aktuális agrárpiaci eseményeket veszi górcső alá. Az Önök igényeire reagálva, egyre mélyebb elemzésekkel jelentkezünk, amelyek támaszul szolgálhatnak üzleti, fejlesztési döntéseik meghozatalához. Továbbra is várjuk visszajelzéseiket annak érdekében, hogy egyedülálló, műfajilag is úttörő kiadványunk minél hatékonyabban szolgálja célját.

Kérjük, keressenek minket személyesen május 10-12. között a XXV. Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napokon, az Erste Power Business standon (III. csarnok 331-es stand), valamint a XXII. Pápai Agrárexpo szakmai konferenciáján, május 25-én!

Fórián Zoltán
vezető agrárszakértő
Erste Agrár Kompetencia Központ

Tartalom

Szerkesztői üzenet	2
Agrárpiacok	4
Hír: Jobb minőségű bioélelmiszerek kerülnek majd piacra	4
Hír: Itt a vészhelyzet! - Sertéspestises vaddisznót találtak Magyarországon	6
Hír: Jó irányba mozdultak a terményárak	6
A búza és a kukorica ára is magasabb a tavalyinál, a repcéért némileg kevesebbet adnak	6
Hír: Májustól igényelhetnek támogatást a fűszerpaprika-termelők	6
Hír: Megnyirbálhatják az uniós agrárkölségvetést	7
Hír: Ha valakinek vágóhídja van, célponttá válik Indiában	8
Hír: Új pályázat – VP5-4.1.6-4.2.3-17 Mezőgazdasági- és feldolgozó üzemek energiahatékonyságának javítása	8
Rég várt pályázati lehetőség az agrárszektorban, mely lehetővé teszi mezőgazdasági- és feldolgozóüzemek energetikai korszerűsítését, megújuló energiát termelő berendezések telepítését.	8
Kiemelt téma	9
Az Erste Agrár Kompetencia Központ gondolatai a sertésszektor helyzetével kapcsolatban	
Erste Agrár Előrejelzések	12
Úttörőnek számító előrejelző tevékenységünk célja hozzájárulni ügyfeleink megalapozottabb üzleti döntéseikhez. Ez a tevékenység egyik kommunikációs csatornája.	12
Mindenütt kéznél vagyunk	13
Kapcsolatok	14

Agrárpiacok

Hír: Jobb minőségű bioélelmiszerek kerülnek majd piacra

Csak magas minőségű bioélelmiszereket lehet majd piacra dobni az EU-ban a Parlament által elfogadott szabályok nyomán. Egyre több fogyasztó választ ökológiai gazdálkodásból származó termékeket, ma már nem csak egy szűk réteget szolgál ki a bioélelmiszerek piaca.

Erste kommentár

Bár még a Tanácsnak is el kell fogadnia a szabályozást, az bizonyos, hogy az EU továbbra is nettó importőr marad bioélelmiszerekből. Régi nóta már, hogy a világ biopiacja nagy sebességgel növekszik. Annyiszor hallottuk, hogy a legtöbben már csak rálegyintenek. Pedig rosszul teszik! A fizetőképes kereslettel nagyon szorosan együtt mozgó bioélelmiszerek iránti kereslet bővülése nálunk is nagyobb fokozatra fog kapcsolni. Nem beszélve arról, hogy – a régi nóta második sora – a hazai termelés nyomasztóan nagy arányban alapanyagként kerül exportra, miközben – harmadik sor – feldolgozott termékek formájában érkezik vissza a hazai pultokra. Az, hogy mit kellene tenni, a napnál világosabb, mégis lassan ölt testet. De nézzük előbb a számokat!

Az előrejelzések szerint a bioélelmiszerek globális piaca a 2015. évi 77,4 milliárd dollárról 2020-ra 211, 2025-re pedig 321 milliárd dollárra fog bővülni (Grand View Research). Az adatok magukért beszélnek, és nyilvánvalóvá teszik, hogy nem csak a kereslet növekedésének, hanem a kínálat szűkösségének is köszönhető ez a gyorsaság. Bár ez a kétszámjegyű éves növekedés a mintegy 30 milliárd eurós európai piacra már nem jellemző, a 6-8 százalékos éves bővülés is tekintélyes. Pláne akkor, ha hozzátesszük, hogy a nagyobb szám az újabb tagok piacára értendő. Miközben napjainkban mindössze a világ mezőgazdasági területeinek egy százalékán folytatnak biogazdálkodást, az EU-ban 7 százalékon. Az Európai Unióban egyébként közel 296 ezer termelő és 63 ezer feldolgozó működik a bioszektorban.

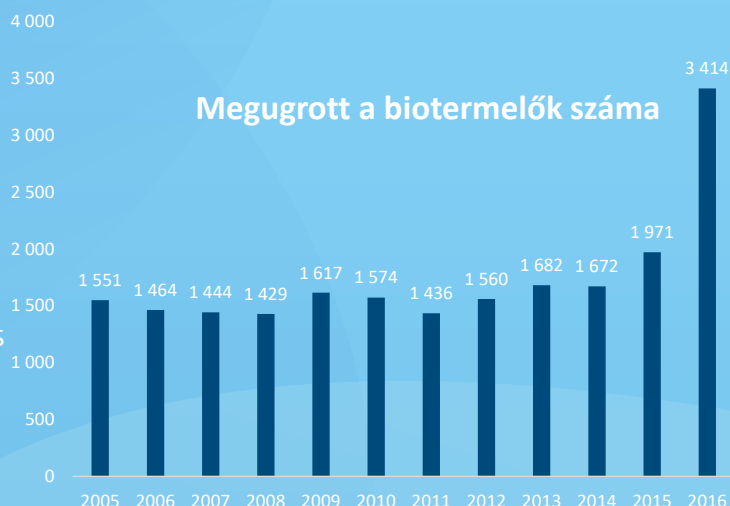
Ami az itthoni fejlődést illeti, először is a 2016. évi jelentős elrugaszkodást kell megemlíteni. A 2015. évi 130 ezer hektárról, a következő évben közel 190 ezer hektárra nőtt a bioterület (ez egyébként az összes művelt terület 3,7 százaléka). Nem vonható kétségbe, hogy ez a támogatás meghirdetésének köszönhető, de mivel a növekedés hírek szerint tavaly is tartott, joggal feltételezzük, hogy az új biogazdák is megtalálták számításukat.

A bioterület több mint fele rét és legelő, mintegy negyven százaléka pedig szántó. De az ökológiai gazdálkodásban művelt szántóknak is több mint harminc százalékán zöldtakarmány "készül" (mintegy felén pedig gabonaféle). Ezek a számok is alátámasztják azt, hogy a támogatás az állattenyésztőket is aktivizálta. Abban az évben sújtott le viszont a madárinfluenza, s ezért az ökológiai gazdálkodásban nevelt állatok létszáma jelentősen esett, de a többi haszonállat állománya tovább emelkedett. Ez 21 ezer marhát, 9 ezer sertést és 9 ezer juhot és kecskét jelent.

Az éppen nemrégiben aláírt Nemzeti Akcióterv az Ökológiai Gazdálkodás Fejlesztéséért (2014–2020) című dokumentumban foglalt tervszámok (350 ezer hektár és 0,3 állategység/ha) eléréséhez azonban még szükség van munícióra.

Az, hogy a biogazdálkodók száma is közel hatvan százalékkal emelkedett meg 2016-ban, nagyon örvendetes, de egyben elgondolkodtató is. A fogyasztók szemléletébe itthon is gyorsuló ütemben épül be a bio-szemlélet. Ez pedig elengedhetetlen ahhoz is, hogy helyére kerüljön az agráriumban is ez a szegmens. A szemlélet a termelő, feldolgozó szempontjából is döntő tényező. Annak fényében kell ezt

hangsúlyozni, hogy a támogatási rendszer motivációi erősen tetten érhetők a biotermelésbe bevont területek és a gazdálkodók számának alakulásában. Pedig aki anyagi sikerek reményében, netán éppen a hagyományos gazdálkodásnál magasabb jövedelem reményében vág bele a biogazdálkodásba, az könnyen csalódhat. Számolni kell azzal, hogy a munkaerő a legnagyobb korlátja a biogazdálkodás bővítésének. Nem csak szemléletben, hanem létszámban sincs elegendő ember, ami erős korlátot hűz e termelési módszer növekedése elé is. Mit lehet tenni? Jól gazdálkodni, megbecsülni az emberi erőforrást. Ahhoz, hogy anyagilag is meg tudjuk becsülni a dolgozót (ide értve magát a gazdát is) tartósan jövedelmezően kell gazdálkodni. Ehhez pedig nem elég a biogazdálkodási szakmában folyamatosan fejlődni, a többi kihívási területen is helyt kell állni. A komplex kihívási háló csak néhány elemét kiemelve: adottságainknak megfelelően megtalálni a leginkább tartós és jövedelmező értékesítési módot, csatornát. Ismerni kell az elérhető támogatásokat, és azokat beépíteni fejlesztési stratégiánk végrehajtásába (tehát nem fordítva, a támogatási lehetőségek szerint fejleszteni!). Hosszan sorolhatnánk még azt, hogy mely területen kell még megfelelni a biogazdának, de a lényeg, hogy ebben a felsorolásban kiemelt szerepet kell, hogy kapjon az együttműködési készség.

Forrás: KSH

A magyarországi biogazdálkodás jövőjét illetően a sarokpontok jól érzékelhetők.

- Egyrészt meghatározó, hogy a piaci és a támogatási motivációk egyensúlya hogyan alakul. A „régiek” jól szerepeltek, hiszen a támogatás-ínséges időszakban sem hagytak fel a biogazdálkodással. A 2016-ban belépők pedig öt évre vállaltak kötelezettséget, tehát úgy néz ki, stabil bázisról emelkedhet tovább a biogazdaság.
- Fontos tudni, hogy az átállási időszak követelményei megegyeznek az elismert biogazdálkodókéval. Kérdés, hogy minden pályázó, aki a plusz pontokért vállalta az átállást tisztában van-e ezekkel a feltételekkel.
- Másik sarkalatos kérdés a piaci változásokhoz, igényekhez való alkalmazkodás. Változik például a bioélelmiszerek beszerzési helye, a kényelem tovább erősödik a beszerzési döntésekben.
- Szorosan ide tartozik a közétkeztetés igényeinek, illetve a rájuk vonatkozó előírásoknak való megfelelés képességének fejlesztése. Az ismert 30 százalékos bio-arány önmagában is olyan léptékű szervezetségi fejlődést igényel a bio-szektorból, ami újabb szint elérését tenné lehetővé a fejlődésben. Mivel a biotermékek előállítói - nem csak nálunk - jellemzően kis, legfeljebb közepes üzemek, a szervezetség szintje döntő versenyképességi tényező lesz.
- Ahogy a konvencionális agrártermelésben, úgy az ökogazdálkodásban is gyorsuló ütemű a technológia fejlődése. Ezek irányba komoly eltéréseket mutat a két változat között, de üteme nem, és vannak jelentős átfedések is. Gondoljunk itt például a precíziós módszerekre.
- Összegezve: Attól még, hogy közhelyszerűen hangzik, a magyar bioszektor tényleg messze nem használja még ki a lehetőségeit. Amennyiben az atomizáltság korán túl tud lépni, közösen tud fogyasztóinak tudatosságára hatni, kihasználni az ilyen irányú egyre nagyobb nyitottságot, jövőképe egyértelműen pozitív lesz.

Hír: Itt a vészhelyzet! - Sertéspestises vaddisznót találtak Magyarországon

Afrikai sertéspestis (ASP) vírusát mutatta ki egy Heves megyében talált vaddisznó tetemében a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) laboratóriuma. A járványügyi nyomozás jelenleg folyik, de a hatóság már megtette a szükséges intézkedéseket.

Erste kommentár

Az ASP-vel kapcsolatos félelmek sokat koptak az elmúlt hónapok alatt. Egyrészt, nyilvánvalóvá vált, hogy hatóságok felkészültek a jelen helyzetre, másrészt, a piaci szereplők is felkészültek, egyeztettek. Okulva az ukrán példából, ahol nem sikerült gátat szabni a betegség terjedésének, nálunk az amúgy is visszaszoruló háztáji termelés oldalán kell elsősorban felelős magatartásra bírni elsősorban a gazdákat. A sertéstartó üzemekben jobb a felkészültség szintje, hiszen az üzemi higiénia érzékelhetően fejlődött már a veszély érzékelésének hatására is.

Mi, az Erste Agrár Kompetencia Központ munkatársai egyre többet halljuk ügyfeleinktől, hogy nem engednek be minket sem a telepekre. Ez a szemlélet fejlődését jelzi. Örülünk neki, hiszen még a beöltözés mellett is van esélye a fertőzés becipelésének.

A piac ezt le fogja reagálni. A várható piaci korlátozások fognak károkat okozni. Bizonyos, hogy a termelők számának csökkenését is fel fogja kissé gyorsítani a helyzet. Az árak fognak mutatni egy hullámvölgyet, de mivel a vágósertés kereslet erős, nem számítunk arra, hogy az állományt tartósan érintené. Véleményünk szerint, az eset piaci hatását felelős magatartással néhány hónapra le lehet szorítani.

Hír: Jó irányba mozdultak a terményárak

A búza és a kukorica ára is magasabb a tavalyinál, a repcéért némileg kevesebbet adnak.

Erste kommentár

Ha visszatekintünk az elmúlt évek ártrendjeire a gabonafélék tömegcikkpiacain, trendszerű csökkenést látunk. Ez vezetett oda, hogy a 2018/19-es gazdasági évre vonatkozó előrejelzések már nem a termelés további növekedéséről, sokkal inkább stagnálásról szólnak. A háttérben sokkal inkább a vetésterület csökkenése áll, mint a hozamok miatti aggodalmak. Ez nem elég ahhoz, hogy a jelenlegi árak tartósan emelkedni tudjanak, de úgy tűnik, hogy a csökkenő trend véget ért. Ami a hazai piacot illeti, a raktárkapacitások és a termelői likviditás mozgásteret ad a gazdálkodóknak a kedvezőbb árakra való várakozásban, ami az év első hónapjaiban érzékelhetően hozzájárult az árak emelkedéséhez.

Arról még igen korai nyilatkozni, hogy az ideai termés hogy fog alakulni, de az április végi időjárásra nem lehet panasz, a vetések állapota jó termést ígér.

Hír: Májustól igényelhetnek támogatást a fűszerpaprika-termelők

Vissza nem térítendő mezőgazdasági csekély összegű támogatást igényelhető a minőségi fűszerpaprika termelése céljából vásárolt fémzárolt vetőmag költségeinek részbeni kompenzálására

Erste kommentár

Miközben alig másfél évtizede még hat, ma kevesebb, mint kétezer hektáron termelnek fűszerpaprikát Magyarországon. Hiába a termelési hagyományok, az eredetvédett paprikák, a minőségi előírások szigorodása, a származás feltüntetésének kötelezettsége, az olcsó importtal nehezen bírja a versenyt a hazai. A többi nehézség, mint például a munkaerő piaci problémák, a szárítási többletköltség, a fogyasztói, feldolgozó tudatosság korlátai, a piac átláthatósága ezeket csak fokozza. E támogatás nem fog ezen változtatni, de a törődést mutatja. Ahogy az is, hogy a kalocsai feldolgozó fejlesztéseihez is hozzájárult a kormány. Nélkülözhetetlen, hogy az eredetvédett, kiváló minőségű hazai fűszerpaprika ismertsége növekedjen, imázsa javuljon, a termelés és feldolgozás hatékonysága emelkedjen, nőjön a biotermelés aránya.

Azt illik tudni, hogy a fűszerpaprika kézimunka igénye 15-20 szorosa a nagy szántóföldi kultúrákéknak. A világ legnagyobb fűszerpaprika és chili termelői India, Kína és Thaiföld, nagyságrendekkel több terméket állít elő, mintegy 1500, 350 illetve 300 ezer tonnát évente.

A támogatás a 2017. október 20. és 2018. április 30. közötti időszakban megvásárolt fémzárolt vetőmag nettó árának 75 százaléka, de kilogrammonként legfeljebb 30 ezer forint. A támogatási kérelmet 2018. május 1. – 2018. augusztus 5. közötti időszakban postai úton kell beadni.

Hír: Megnyirbálhatják az uniós agrárkölségvetést

A május 2-án bemutatandó hétéves uniós keret költségvetési javaslatról nyilvánosságra hozott előzetes információk szerint a költségvetés kiadási oldalán megjelenő új tételek csökkenthetik az agrárkiadások arányát.

Erste kommentár

A Közös Agrárpolitika (KAP) reformfolyamatának alakulásáról minden lapszámunkban beszámolunk. A május másodikán nyilvánosságra kerülő dokumentum a KAP arányának további csökkenését vetíti előre, de kerüli az egyértelmű megfogalmazást. A kohéziós és a KAP költségvetés együttes arány-csökkenéséről beszél. A KAP a jelenlegi költségvetési-kifizetési ciklusban mintegy 36 százalékát adja (illetve viszi) a közös költségvetésnek. A reformfolyamat menetrend szerint halad tovább. Május végére várható a hivatalos jogszabályi javaslat a Többéves Pénzügyi Keretre vonatkozólag, majd a Bizottság javaslatainak megjelenése. Ennek ellenére az a véleményünk, hogy a tagállamok közötti egyeztetés lassan halad. Ahhoz, hogy a következő ciklus 2021-ben el tudjon indulni, 2020 elejére minden döntésnek meg kell születnie. Azt követi a jogszabályalkotás, amely 6-8 hónapot minimum igényel. Az ERSTE Agrár Kompetencia Központ előrejelzése szerint a következő pénzügyi ciklus minimum egy év átmeneti időszakkal fog kezdődni. Ez egyébként számunkra kedvező, hiszen a folyó ciklus feltételei mellett, de a következő borítékjából lesz finanszírozva.

Hír: Ha valakinek vágóhídja van, célponttá válik Indiában

Az indiai kormány azt tűzte ki célul, hogy 2022-re az ország tejtermelése elérje a 200 millió tonnát. India ma is világelső a tejtermelésben. Csakhogy a kiöregedett teheneket szabadjára eresztik, és erőszak fenyegeti azokat, akik hasznosítanák az állatokat.

Erste kommentár

Kevesen tudják, hogy India a világ legnagyobb tejtermelője és fogyasztója már 1997 óta. Az exportpiacokon szerep nem jelentős. Mivel a tejtermelés rendkívüli módon elaprózódott (70 millió kisüzem!), az adottságok kihasználása igen alacsony szintű, de gyors ütemben növekszik.

A szövetkezetek és magáncégek alig 20 százalékban látják el a piacot. A termelés 46 százalékát helyben értékesítik, 34 százalékát a szervezetlen felvásárlási piacon. Érdekeség, hogy az indiai jégkrém és sajtpiac bővül napjainkban a legnagyobb ütemben, évente 15-20, illetve 30 százalékkal.

Azzal azért érdemes tisztában lennünk, hogy India Kínával való rossz viszonya fontos tényező abban, hogy a kínai piacot távoli országok tejtermékei árasztják el, s nem indiaiak. Az ilyen geopolitikai szempontok és vallási előírások a globalizációs folyamat fontos sarokpontjai.

Hír: Új pályázat – VP5-4.1.6-4.2.3-17 Mezőgazdasági- és feldolgozó üzemek energiahatékonyságának javítása

Rég várt pályázati lehetőség az agrárszektorban, mely lehetővé teszi mezőgazdasági- és feldolgozóüzemek energetikai korszerűsítését, megújuló energiát termelő berendezések telepítését.

Erste kommentár

Az energetikai korszerűsítés nem csak az energia fogyasztás optimalizálást jelenti, hanem a lehető legtöbb megújuló energia hasznosítását is. Ez ma hazánkban jellemzően a napenergia felhasználását jelenti, holott az ország jelentős részén meglepően sok kiaknázható szélenergia is rendelkezésre áll, és ha figyelembe vesszük a jelen pályázati támogatást, akkor elgondolkodtatóak lehetnek a számok.

A szélenergia mellőzöttsége több okra vezethető vissza, többek között a magas beruházási költség, a politikai elutasítottság, és a komoly, megfelelően működő berendezések hiánya. Szerencsére ez utóbbi problémára megoldást kínálhat a Lakics Gépgyártó Kft. több éves saját fejlesztéssel létrehozott 50kW-os szélerőműve.

Milyen erőművet válasszunk? A pályázat szellemisége és a szabályozás miatt is, olyan helyen lehet ezeket az erőműveket telepíteni, ahol az erőmű által termelt energia nem elsősorban értékesítésre, hanem felhasználásra kerül, így lényegében ezzel is megtakarítást érhetünk el.

Egy 50kW-os erőművet alapul véve egy naperőműves projekt teljes költségvetése 15-22Mft, szemben a szélerőmű 65Mft-jával. Azonban a jelentős különbség ellenére, a pályázati támogatást is figyelembe véve, Magyarország jelentős területén a szélerőműves beruházásnál is 7-9 éves megtérüléssel számolhatunk, de a teljes élettartamra (25 év) vetített megtakarítás a naperőmű esetén kb. 35Mft, míg a szélerőműnél pesszimistán kalkulálva is 64Mft körül alakul a megtakarítás.

Kiemelt téma

Az Erste Agrár Kompetencia Központ gondolatai a sertésszektor helyzetével kapcsolatban

Nő-e a teher alatt a pálma?

Ne legyenek illúzióink, az elkövetkező években a magyar mezőgazdaság üzemszerkezete gyorsuló ütemű átalakulást fog mutatni. Sokan fognak megválni üzemüktől, felhagyni tevékenységükkel azért, mert nem tudnak lépést tartani a piaci kihívásokkal. Ennek okai sokrétűek, de a generációváltással és a munkaerővel kapcsolatos nehézségek egyre gyakoribbak lesznek. Megújulási képesség. Ez tehát az a vízvonal, amelynek mentén a Magyarországon működő mezőgazdasági üzemek a győztesek, és vesztesek táborába fognak kerülni. Gondolhatunk itt például a szántóföldi növénytermesztés igen merev termelési szerkezetére, amely egyre inkább egy bomba időzítő szerkezetének tűnik. E cikk témája azonban - az állattartók egyik legnagyobb idei rendezvénye kapcsán - inkább az állattartók, elsősorban a sertésszektor helyzetének, kilátásainak boncolgatása.

A fent emlegetett szerkezetváltozás a sertésszektorban már elég látványos. Az egyéni gazdaságok száma 2010 óta több mint 40 százalékkal csökkent, és már kevesebb, mint negyedét tartják az állományok. Jól érzékelhető, hogy a gazdálkodási körülmények gyakori változása immár hosszú idő óta nyomás alatt tartja a termelési kedvet a sertésszektorban. Ez aztán meglátszik többek között a beruházások mértékében, valamint ütemében is. Pedig miközben mi itthon problémáink megoldásával (például a járvány megelőzésével és az állomány-növelésének lehetőségeivel) vagyunk elfoglalva, addig a világ sertéshúsipaca egyre gyorsuló ütemben robog előre. Mivel az árazáson keresztül mindennap érezzük a világpiac befolyását, tudnunk kell merre tart a nemzetközi sertéshúsipac. A sertéstartók motivációinak erősítése során ugyanis az informáltság, a reális jövőkép kialakítása döntő tényező.

A jelenlegi és várható piaci mozgások hátterének megértéséhez el kell mennünk a Távol-Keletre, sőt tovább. Kína és Japán sertéshúsipaci kilátásai számunkra igen nagy jelentőséggel bírnak. Azt már talán mindenki megszokta, hogy a kínaiak sertésszektorának helyzetét ismerni kell. Ami most folyik ott, azt nyugodtan nevezhetjük történelminek. Egyik oldalról a 2016 óta futó 13. ötéves terv az állattartó szektorok fejlesztését tűzte ki célul. A sertésszektorban ez az igen elmaradott kisüzemi technológiák felszámolását, és a legmodernebb nagyüzemre váltást tartalmazza. Tízezer kocás telepek fémjelzik ezt a folyamatot, amelynek eredményeképp már az idén kiegyenlítődtött a 435 milliós sertésállomány (a világ sertésállományának 57 százaléka) kis- és nagyüzemek közötti megoszlása, és a reform eleji szintre emelkedik vissza a termelés. Tekintve, hogy a világ sertéshús termelésének és fogyasztásának felét kitevő piacról beszélünk, a növekedési kilátások, az importfüggés alakulása fontos stratégiai kérdés. A termelésük mindössze 2-3 százalékanak megfelelő importban ugyanis átlagosan kétharmados arányt az európai sertéshús, főleg a német és spanyol képviseli. Ez ugye fagyasztott áru, ami készítményekbe kerül. A másfél millió tonnás kínai importért való versenyfutásban fontos lépés az amerikai sertéshúsra kivetett 25 százalékos vám. Ez tovább emelheti az európai áru versenyképességét, ami kedvező hatással lehet árainkra. Erre szükségünk is van. Amikor mégis az európai sertéshús kínai piaci pozícióinak várható alakulása miatti aggodalmunkat fogalmazzuk meg, alapvetően nem amiatt tesszük, mert az idei év első hónapjaiban 10 százalékkal kevesebb árut sikerült ott eladnia az EU-nak, hanem azért, mert a gyors ütemű modernizáció a sertéstermelésben együtt jár a feldolgozóipari beruházásokkal is. Miközben az alapanyag termelés a gabonatermő területek felé, addig a feldolgozás a nagyvárosok felé mozdul el Kínában. Ebben külföldi nagyvállalatok helyi kapacitásainak kialakítása is szerepet játszik.

Bár a nemzetközi előrejelzések az import méretének középtávú stabilitását mutatják, a kínai termelés bővülése könnyedén tud évek között az import méreténél nagyobb arányt mutatni. A politikai háttérű vita az USA-val máris enyhülni látszik. Végeredményben az európai sertéshús pozícióinak romlására számítunk a kínai piacon. Már csak emiatt is nagyobb figyelmet kell szentelni a dél-koreai és a japán piacra. A távol-keleti sertéshús piacaink között Kína, Tajvan és a Koreai Köztársaság a harmadik, hatodik, valamint tizenegyedik helyen állnak a sertéshúsexport árbevétele alapján. Az AKI elemzése szerint, a magyar sertéshús legfontosabb piaca 2016-ban és 2017-ben is Japán volt, az árbevétel negyedét adta az ide irányuló export. 2016-ban 20 ezer tonna, 2017-ben 18,9 ezer tonna sertéshús került Japánba 83 millió, illetve 76,2 millió euró értékben. Mivel Japán importigénye tartósan fog emelkedni az előttünk álló években is, még több energiát kell fektetni e jól fizető piac elérésébe. Tekintve, hogy a kínai és a koreai termelés is emelkedni fog nem csak idén, hanem a jövőben is, a távol-keleti piacon a verseny tovább fog erősödni. Ez pedig ugyebár a legnagyobb versenypiac a világon, ahol csak a legnagyobb hatékonyságot elérők rúghatnak majd labdába. Nekünk – igencsak csekély mennyiségi lehetőségeinkhez képest is – a legjobbakkal kell versenyeznünk.

Forrás: USDA

A hatékonyság növelésének kényszere – miközben az árak önköltségi szintre való ismételt mérséklődése igencsak reális – újabb próbára teszi a szektort. Az emlegetett európai és globális versenytársak a digitalizáció, a precíziós állattartás terén fejlesztenek. Az egyes egyedekről való adatgyűjtésre és -feldolgozásra alapuló hatékonyság-növelő beruházások egyúttal a fenntarthatóság terén is előrelépést hoznak. Ne feledkezzünk meg azonban arról, hogy a versenyben maradáshoz, a felvezetőben emlegetett megújulási képességhez, a szemlélet és a digitális kompetenciák megléte, illetve fejleszthetősége nélkülözhetetlen.

Cikkünk azon feszítő ellentmondásokra próbált rávilágítani, amelyek a hazai sertésszektor kátyúból való kimozdulásában komoly szerepet játszanak. Elemzésünk – tekintve a területi korlátokat – csak néhány, főleg a nemzetközi versenyképességgel, piaci kilátásokkal összefüggő elemre tért ki. Csak említés szintjén tudunk foglalkozni az olyan árfolyásoló tényezőkkel, mint a járvány megjelenése, a Németországban várható tartásmód-jelölési rendszer, a kasztrálás érzéstelenítés kötelezettsége, vagy éppen a Japánnal decemberben kötött gazdasági partnerségi megállapodás hatása.

A legfontosabb kérdés, amit minden sertéstartónak fel kell tennie önmagában, mennyire állok készen a gyorsuló ütemű technológiai fejlődésben való részvételre.

Erste Agrár Előrejelzések

Úttörőnek számító előrejelző tevékenységünk célja hozzájárulni ügyfeleink megalapozottabb üzleti döntéseihez. Ez rovat e tevékenység egyik kommunikációs csatornája.

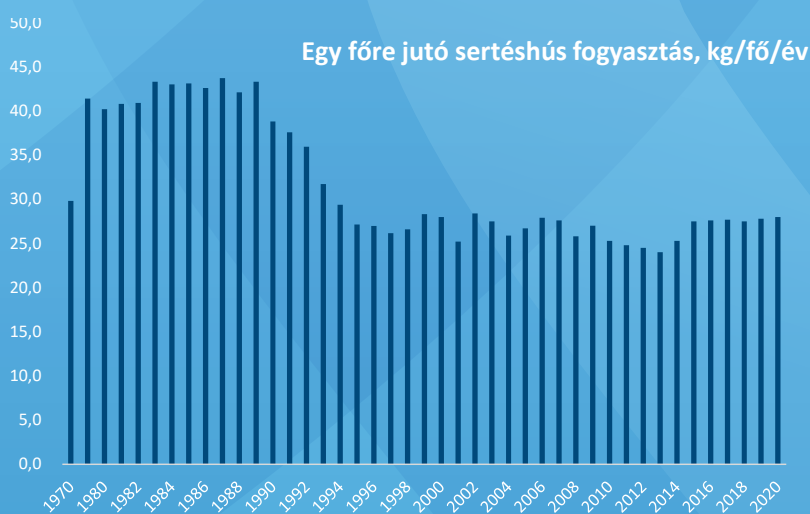
E hónapban a sertésárakra, a sertéshús fogyasztásra és a baromfi-hús fogyasztásra vonatkozó előrejelzéseink kerülnek terítékre.

A sertésárakra nem csak a nemzetközi nyomás, hanem a betegség megjelenési is rányomja bélyegét idén. Az elkövetkező években az idén kialakuló ár szintje körüli kisebb ingadozásra számítunk.

Vágósertés felvásárlási átlagár, élő, Ft/kg

Forrás: KSH + Erste Agrár Kompetencia Központ előrejelzés

Egy főre jutó sertéshús fogyasztás, kg/fő/év

Forrás: KSH+Erste Agrár Kompetencia Központ előrejelzés

A másik előrejelzésünk a sertéshús fogyasztás várható alakulására vonatkozik. Mennyiségi oldalán nem látunk nagy mozgásteret a belföldi piacon. Az évtized végére 28 kg-os egy főre jutó fogyasztással számolunk. Szerkezetében a nyers húsok és a készítmények aránya hamarosan kiegyenlítődik. Értékben viszont még van tér a növekedésre.

Mindenütt kéznél vagyunk

Észak-Kelet Magyarországi Vállalati Régió

Az Erste Bank Észak-Kelet Magyarországi Régiójának a működési területe Nógrád, Heves, Borsod-Abaúj Zemplén, Szabolcs Szatmár Bereg megyékre terjed ki.

A Régió minden megyeszékhelyen (Salgótarján, Eger, Miskolc, Nyíregyháza) rendelkezik Vállalati Irodával.

A Régióvezető, Sumi Csaba okleveles vállaltgazdasági agrármérnök végzettséggel is rendelkezik.

Az Észak-Kelet Magyarországi Régió aktívan hozzájárult az Erste Bank agrárhitel állományának elmúlt 2 évben nyújtott 60 százalékos növekedéséhez, a régió a 2017-es évben 38 százalékkal növelte agrár hitelportfólióját, míg a teljes hitelállománya 26 százalékot növekedett.

A Régió aktívan együttműködik az Erste Bank Agrárkompetencia központjával, így az agrárium szereplőinek személyre szabott finanszírozási megoldásokkal áll a rendelkezésére.

A Régió kollégáinak több éves gyakorlata van az agrárium és a mezőgazdasági cégek finanszírozásában.

A Régió sikereinek titka, hogy a kollégák proaktívan mindig a legjobb szakmai és finanszírozási megoldásokat keresik az agrárium szereplőinek, miközben ismerik a szektor működését is.

Kit keressek?

Sumi Csaba - Régióvezető

+36 30 505 0107

Csaba.Sum@erstebank.hu

Gulyás László - Eger

+36 20 991 0150

Laszlo.Gulyas@erstebank.hu

Újvári Róbert - Nyíregyháza

+36 20 329 2222

Robert.Ujvari@erstebank.hu

Jánosik Anita - Miskolc

+36 30 516 9836

Anita.Janosik@erstebank.hu

Kapcsolatok

Erste Agrár Kompetencia Központ
agromegoldasok@erstebank.hu
[Erste Agro megoldások honlap](#)

Fórián Zoltán
vezető agrárszakértő

Telefon: +36 20 431 1594
zoltan.forian@erstebank.hu

Erste Faktor

Somogyvári Edit
Telefon: +36 30 23 3700
edit.somogyvari@erstebank.hu

Gór Arnold
senior üzlettámogatási menedzser

Telefon: +36 30 326 7367
arnold.gor@erstebank.hu

Erste Lízing

Báti Balázs
Telefon: +36 30 996 9745
balazs.bati@erstebank.hu

A kiadványt az Erste Bank Hungary Zrt. munkatársai készítették. A benne közölt megállapítások objektív és független magyarázatot tartalmaznak. Az itt közölt információk hiteles forrásból származnak, mindazonáltal az információk valóságának megfelelőségéről, helytállóságáról az Erste Bank Hungary Bank Zrt. biztosítékot nem kapott, ezért a dokumentumban leírtak teljességével és pontosságával kapcsolatban sem a dokumentum készítői, sem az Erste Bank Hungary Zrt. semmilyen felelősséget, illetve szavatosságot nem vállalnak. A kiadványban közölt előrejelzésekre, becslésekre és véleményekre a piaci viszonyok változása hatással lehet, azok megváltoztathatóak külön figyelmeztetés nélkül. Az elemzésben kialakított vélemények nem tekinthetők befektetési ajánlatnak, vásárlásra vagy eladásra történő felhívásnak.